

Miljöförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Miljö- och hälsoskyddsnamnden

Datum:
2021-11-30

Diarienummer:
MHN-2021-00188

Handläggare:
Kristin Svensson

Verksamhetsplan och budget 2022-2024

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar

1. **att** fastställa miljö- och hälsoskyddsnamndens verksamhetsplan och budget 2022.

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnamndens uppdrag är att skapa en god livsmiljö och hållbar samhällsutveckling i Uppsala kommun. Namndens arbete utgår från att den som bedriver en verksamhet som påverkar staden och miljön även ska ta ansvar för effekterna av den påverkan. De som bedriver tillsynspliktig verksamhet ska få den tillsyn som behövs för att skydda människors hälsa och miljön och ska även betala för den tillsynen. Men även ges förutsättningar och stöd för att göra rätt.

Mål och budget 2022 med plan för 2023-2024 har utöver nio inriktningsmål fyra fokusområden för planperioden:

- Jobb och företagande
- Likvärdig skola
- Trygghet
- Fossilfritt 2030

Nämnden är träffade av alla fyra fokusområden och särskilt av Fossilfritt 2030 där nämnden bidrar genom sitt grunduppdrag som tillsynsmyndighet. I tillsynen av miljöfarlig verksamhet behandlas bland annat frågor kring energieffektivitet och utsläpp av klimatpåverkande gaser.

Beredning

Ärendet har beretts på förvaltningen.

Verksamhetsplanen bedöms bidra positivt till barnperspektivet, jämställdhetsperspektivet och näringslivsperspektivet som alla berörs på olika sätt av nämndens verksamhet. Det sker exempelvis genom nämndens tillsyn, kontroll och information till företag och invånare.

Föredragning

Särskilda satsningar 2022

Stärkt tillsyn mot misstänkt illegal verksamhet: Kommunfullmäktige har tilldelat nämnden ett riktat tillskott för stärkt tillsyn mot misstänkt illegal verksamhet genom myndighetsinsatser. Tillskottet är nivåpåverkande och är från och med 2022 1 000 tkr. Inom nämndens tillsynsområden kommer riktad tillsyn att genomföras inom olika branscher där det finns misstanke om att det kan förekomma illegal verksamhet. Nämnden kommer vid tillsynen kontrollera ordinarie lagstiftning och rapportera övrigt som noterats till rätt myndighet. Nämnden kommer även genomföra gemensamma tillsynsinsatser i samverkan med andra myndigheter såsom polisen och Arbetsmiljöverket. Tillsyn kommer att ske inom områdena miljöskydd, hälsoskydd, livsmedelskontroll och tobakstillsyn.

Satsning mot övergödning (enskilda avlopp): Kommunfullmäktige har tilldelat nämnden 1 200 tkr per år 2022-2024 för en tidsbegränsad satsning mot övergödning (enskilda avlopp). Tillsynen är ett fokusområde i den nationella strategin för miljöbalkstillsynen 2022-2024. Nämnden har inlett en ny tillsynsatsning som genomförs kommande 10 år för att åtgärda bristfälliga enskilda avlopp. Planen innebär tillsyn av de ca 3 000 avloppsanläggningar i kommunen som har tillstånd före miljöbalken (1 januari 1999). Övervägande delen av avloppsanläggningarna äldre än ca 20 år behöver bytas ut eftersom reningen avtar med tiden. Effekten av tillsynen är minskad övergödning och smittspridning samt förbättrad dricksvattenkvalitet.

Insatser mot förorenad mark: Kommunfullmäktige har tilldelat miljö- och hälsoskyddsnämnden 700 tkr per år 2022-2024 för en tidsbegränsad satsning för insatser mot förorenad mark. Tillsynsområdet är ett fokusområde i den nationella strategin för miljöbalkstillsynen 2022-2024. Tillsynsmyndigheterna ska enligt strategin bedriva aktivt tillsyn av prioriterade objekt (Mifo riskklass 1- och 2) utifrån en fastställd handlingsplan. Nämnden kommer prioritera arbetet med att ta fram handlingsplanen, identifiera ansvariga för de förorenade områdena, förelägga om markundersökningar och slutligen efterbehandling. Samtidigt fortgår arbetet med tre gamla bruk med statlig finansiering där stadsbyggnadsförvaltningen är huvudman.

Tryggad allemansrätt och rättssäkert strandskydd: Kommunfullmäktige har tilldelat nämnden 600 tkr per år 2022-2024 för en tidsbegränsad satsning för tryggad allemansrätt och rättssäkert strandskydd. Syftet med tillsynen är att se till att lagstiftningen följs så att allmänhetens tillgänglighet till stranden värnas och växt- och djurlivet skyddas.

Ansvarsfull alkoholserving: Kommunfullmäktige har tilldelat nämnden 600 tkr för år 2022 för en tidsbegränsad satsning för ansvarsfull alkoholserving. Bakgrunden till satsningen är att tillståndsenhetens avgifter baseras på alkoholförsäljningen föregående år och därför beräknas minska 2022 samtidigt som restaurangbranschen åter förväntas fungera som innan pandemin vilket ställer krav på att tillståndsenheten har personal för att hantera tillståndsgivning och tillsyn. En rättssäker och effektiv tillsyn och tillståndsgivning utifrån alkohollagen är en förutsättning för en sund konkurrens inom restaurangnäringen.

Insatser mot livsmedelsfusk: Kommunfullmäktige har tilldelat nämnden 300 tkr för år 2022 och 200 tkr per år för 2023-2024 för insatser mot livsmedelsfusk (trygghet). Att systematiskt motverka och förebygga livsmedelsfusk är ett nytt viktigt område som nämnden inte tidigare arbetat med i stor skala.

Inom sitt grunduppdrag som tillsynsmyndighet kommer nämnden under 2022 fortsätta att prioritera fyra viktiga områden som den ser kan göra stor skillnad för kommunens invånare och stadens utveckling: hållbar samhällsbyggnad, bättre vattenmiljöer, giftfria och slutna kretslopp och god och jämlik hälsa.

Ekonomiska konsekvenser

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått en ökning av budgetramen med 4,8 miljoner kronor jämfört med 2021. Merparten av ökningen utgörs av tidsbegränsade satsningarna under kommande år och är framför allt positiv för tillsynen i viktiga sakfrågor som ingår miljö- och hälsoskyddsnämndens grunduppdrag. Satsningarna ökar nämndens intäkter men också kostnader då förvaltningen behöver öka personalstyrkan. Nämnden får även tidsbegränsade tillskott under 2022 (1 500 tkr) och 2023 (1 000 tkr) för ökade arbetsplatskostnader i och med flytten till Stadshuset. Tillskotten syftar till att nämnden ska få tid att anpassa intäkter och kostnader i verksamheten till de nya arbetsplatskostnaderna. Från 2024 får nämnden en nivåhöjning av kommunbidraget (500 tkr) som viss kompensation för arbetsplatskostnaderna.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 30 november 2021
- Verksamhetsplan och budget 2022

Miljöförvaltningen

Anna Nilsson
Förvaltningsdirektör

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Miljö- och hälsoskyddsnamnden

Dokumentansvarig:
Förvaltningsdirektör

Datum:
2021-12-15

Diarienummer:
MHN-2021-00188

Verksamhetsplan och budget 2022 – 2024

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Nämndens uppdrag.....	3
Omvärld och förutsättningar.....	4
Politisk plattform	6
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget	10
Begrepp som används i verksamhetsplanen	10
Inriktningsmål	11
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1 Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi.....	11
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2 Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i	12
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3 Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande.....	13
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4 Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet.....	16
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete.....	18
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6 Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande.....	18
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7 Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet	19
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8 I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället.....	20
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala.....	22
Budget 2022	25
Nämndens driftbudget.....	25
Nämndens investeringar.....	25
Bilaga 1 Styrdokument.....	26
Bilaga 2 Uppföljningsplan	27
Bilaga 3 Tillsynsplan enligt miljöbalken	28
Miljöskydd.....	29
Hälsoskydd	30
Enskilt vatten och avlopp samt områdesskydd	31
Bilaga 4 Årsplan för livsmedelskontrollen 2022.....	33
Bilaga 5 Tillsynsplan enligt alkohollagen	35
Bilaga 6 Hållbarhetsperspektiven och de nationella miljö kvalitetsmålen.....	37

Inledning

Nämndens uppdrag

Miljö- och hälsoskyddsnämnden svarar för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen, livsmedelslagen, alkohollagen, lotterilagen, spellagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt för den kommunala lantmäterimyndigheten. Arbetet bedrivs genom tillsyn, tillståndsprövning, kontroll och förrättningar. Nämnden arbetar också förebyggande genom att sprida information, ge råd och anvisningar.

Verksamhetsområden

Miljöförvaltningens verksamhet delas upp i åtta verksamhetsområden:

- Miljöskyddstillsyn
- Hälsoskyddstillsyn
- Enskilt vatten och avloppstillsyn
- Områdesskydd
- Samhällsbyggnad och miljöövervakning
- Kommunala lantmäterimyndigheten
- Livsmedelskontroll
- Tillståndsenheten

Förutom de åtta verksamhetsområdena (som organiseras i fem avdelningar) finns en administrativ enhet samt två verksamhetsutvecklare som stödjer förvaltningens övergripande arbete. Dessutom finns stabsfunktioner från kommunledningskontoret knutna till miljöförvaltningen som stödjer med registratur, nämndsekretariat, kommunikation, ekonomi, HR och IT.

Tillsynsplan

Nämnden fattar varje år, i samband med verksamhetsplanen, beslut om årliga tillsynsplaner för miljöskydd, hälsoskydd, enskilt vatten och avlopp samt områdesskydd och livsmedelskontrollen.

Tillsyn enligt miljöbalken

Enligt Miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska det hos en operativ tillsynsmyndighet finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Syftet med behovsutredningen är att åskådliggöra det sammanvägda behovet av tillsyn för att klara uppdraget enligt reglementet och främja en hållbar utveckling.

Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Utredningen ska ses över vid behov samt minst en gång varje år. Myndigheten ska dessutom för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas på tillsynsbehovsutredningen. Tillsynsplanen för 2022 finns i bilaga 3.

Kontroll enligt livsmedelslagen

I livsmedelslagen anges att kontrollmyndigheten ska ha den kompetens och de resurser som krävs för att utföra kontroll så att lagstiftningen följs inom alla led i livsmedelsproduktionen. Kontrollen ska vara utformad för att säkerställa likriktning och kvalitet. För att klara kraven i lagstiftningen är det viktigt att den operativa kontrollmyndigheten beskriver behovet av offentlig kontroll inom livsmedelskedjan. Kraven på kontrollen finns bland annat i EU-förordning 2017/625^[1] om offentlig kontroll och i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:21) om offentlig kontroll av livsmedel. Av Livsmedelsverkets kontrollföreskrifter ^[2] framgår att varje kontrollmyndighet årligen ska fastställa en plan för myndighetens livsmedelskontroll. Planen ska avse en period om minst tre år och omfatta samtliga områden som myndigheten ansvarar för.

Årsplanen för 2022 finns i bilaga 4 och den treåriga kontrollplanen beslutas på nämnden i december.

Tillsyn enligt alkohollagen

Alkohollagen är en skyddslagstiftning som syftar till att begränsa alkoholens skadeverkningar. Enligt alkohollagen ska varje kommun fastställa en tillsynsplan vilken ska redogöra för kommunens planerade tillsynsarbete. En tillsynsplan enligt alkohollagen behandlar främst den yttre tillsynen. Dock utgör den yttre tillsynen endast 10 procent av tillståndsenhetens arbetstid. Av det samlade tillsynsarbetet är den yttre tillsynen ett komplement till förebyggande tillsynsarbete och inre tillsyn. Tillsynen syftar till att kontrollera att alkohollagens regelverk följs. Tillsynsplanen för 2022 finns i bilaga 5.

Omvärld och förutsättningar

2015 antog FN:s generalförsamling en resolution med 17 globala mål för en bättre värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling. Det är en handlingsplan för människornas och planetens välbefinnande där de tre dimensionerna av hållbar utveckling - den miljömässiga, den sociala och ekonomiska, är lika viktiga. De 17 globala hållbarhetsmålen är integrerade i kommunfullmäktiges inriktningsmål. Sveriges miljömål omhändertar nationellt den ekologiska dimensionen av de globala hållbarhetsmålen.

Nämnden bidrar till de globala hållbarhetsmålen och de nationella miljö kvalitetsmålen genom sitt grunduppdrag med tillsyn, kontroller, tillståndsprövningar och förrättningar. Genom att kontrollera att bland annat miljöbalken, strålskyddslagen, livsmedelslagen, alkohollagen och lagen om tobak och liknande produkter följs minskar utsläppen av miljöskadliga ämnen, maten blir tryggare att äta och folkhälsan

---

^[1] Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel.

^[2] Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:21) om offentlig kontroll av livsmedel

blir bättre. Genom ett effektivt, rättsäkert och serviceinriktat arbete kan nämnden ge alla tydliga förutsättningar och bidra till likvärdiga konkurrensvillkor. Genom tydlig och lättillgänglig information ger nämnden alla invånare förutsättningar att göra rätt. Detta beskrivs närmare i bilaga 6.

Uppsala är en del av en omvärld som förändras snabbt. Vårt samhälle påverkas av ett antal globala trender som har sin grund i förändringar i befolkningens sammansättning, förändrade värderingar, teknikutveckling, globalisering och klimatförändringar. Kommunen har i sin globala omvärldsanalys identifierat nio regionala trender som påverkar Uppsalas möjligheter till att bli en ekologisk, socialt och ekonomiskt hållbar kommun.

Miljö- och hälsoskydds-nämnden har identifierat fyra av dessa regionala trender som extra relevanta och med störst påverkan på nämndens verksamhet. Dessa är:

- Miljö- och klimatförändringar
- Ökat fokus på livsmiljö och boende
- Ökad digitalisering
- Förändrade kompetens- och utbildningsbehov

Utifrån de fyra regionala trenderna och nämndens egen omvärlds- och riskanalys har miljöförvaltningen prioriterat några strategiskt viktiga frågor 2022-2024 för att stå rustad inför kommande utmaningar:

- Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är en viktig fråga för nämnden. Nämndens arbetsområde blir mer och mer komplext i form av ny lagstiftning som kräver specialistkompetens. Inom flera av nämndens ansvarsområden utbildas idag för få personer. Att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare som lyckas rekrytera och behålla medarbetare är därför mycket viktigt. Förvaltningen kommer arbeta med att utveckla sin kompetensförsörjningsplan.

- Samarbete och samverkan

Samarbete och samverkan är nödvändigt för att nämnden ska få genomslag i sina frågor. För att nå mer effekt i tillsynen och arbeta mer proaktivt vill förvaltningen öka sitt samarbete med andra förvaltningar i kommunen men också samverka med andra myndigheter och miljösamverkan.

- Service och bemötande

Förvaltningen ska ha en hög tillgänglighet och väl fungerande digitala tjänster som möter invånare och företagens behov. Nämnden arbetar opartiskt, enhetligt och rättsäkert men är samtidigt flexibel och anpassar sin service utifrån den vi möter. Förvaltningen kommer fortsätta att arbeta för att förbättra informationen på webben men också med att synliggöra nyttan av nämndens arbete.

- Hållbara och effektiva arbetsätt

Förvaltningen fortsätter arbetet med att se över och utveckla planeringsmodellen för den avgiftsfinansierade tillsynen. Förvaltningens medarbetare ska ha en hållbar arbetssituation med en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Förvaltningen behöver fortsätta utvecklingen av sin styrning och uppföljning för att kunna möta de ökade kraven på effektivisering. Förvaltningen arbetar systematiskt för att säkerställa

att verksamheten bedrivs enligt fastställda riktlinjer och för att skapa ordning och reda bland styrdokument och rutiner.

- Effektiv och verkningsfull tillsyn, kontroll och förrättningar

Förvaltningen fortsätter arbetet med att prioritera tillsyn och kontroll utifrån var den gör mest nytta och skillnad. Tillsynen och kontrollen utvecklas ständigt för att öka effekten av nämndens arbete.

- Beredskap i en föränderlig omvärld

Nämnden behöver vara redo att möta förändrade behov och ha så väl kapacitet och arbetssätt som möjliggör för nämnden att ta sig an nya ansvarsområden i en föränderlig omvärld. För att ytterligare förstärka förvaltningens beredskap inför eventuella kommande kriser med till exempel värme, torka, utsläpp och översvämningar kommer förvaltningen upprätthålla den nya operativa beredskapsorganisationen samt fortsätta delta i krisövningar.

Verksamhets- och digital utveckling betraktas inte längre som ett eget strategiskt område utan istället som en bas som ska möjliggöra nödvändig utveckling inom de andra områdena. Nämnden behöver till exempel vissa e-tjänster för att kunna erbjuda den service som invånare och företagare förväntar sig och det behövs verktyg för att följa upp förvaltningens arbete vilket är en del av området hållbara och effektiva arbetssätt.

Politisk plattform

Nämndens uppdrag är att skapa en god livsmiljö och hållbar samhällsutveckling i Uppsala kommun. Målet är ett hälsosamt och tryggt Uppsala som utvecklas strukturerat och hållbart. Nämndens arbete utgår från att den som bedriver en verksamhet som påverkar staden och miljön även ska ta ansvar för effekterna av den påverkan. De som bedriver tillsynspliktig verksamhet ska få den tillsyn som behövs för att skydda människors hälsa och miljön och ska även betala för den tillsynen. Men även ges förutsättningar och stöd för att göra rätt.

Uppsala är en av Sveriges mest attraktiva städer med stark tillväxt i form av kraftig befolkningsökning och en expansiv arbetsmarknad. Prognosen om upp emot 320 000 invånare år 2050 ställer stora krav på en ansvarsfull och tydligt prioriterad utveckling som leder till hållbara lösningar.

Prioriterade områden och satsningar

Mål och budget 2022 med plan för 2023-2024 har utöver nio inriktningsmål fyra fokusområden för planperioden:

- Jobb och företagande
- Likvärdig skola
- Trygghet
- Fossilfritt 2030

Nämnden är träffade av alla fyra fokusområden och särskilt av Fossilfritt 2030 där nämnden bidrar genom sitt grunduppdrag som tillsynsmyndighet. I tillsynen av

miljöfarlig verksamhet behandlas bland annat frågor kring energieffektivitet och utsläpp av klimatpåverkande gaser.

Riktade medel till nämnden

Stärkt tillsyn mot misstänkt illegal verksamhet: Kommunfullmäktige har tilldelat nämnden ett riktat tillskott för stärkt tillsyn mot misstänkt illegal verksamhet genom myndighetsamverkan. Tillskottet är nivåpåverkande och är från och med 2022 1 000 tkr. Inom nämndens tillsynsområden kommer riktad tillsyn att genomföras inom olika branscher där det finns misstanke om att det kan förekomma illegal verksamhet. Nämnden kommer vid tillsynen kontrollera ordinarie lagstiftning och rapportera övrigt som noterats till rätt myndighet. Nämnden kommer även genomföra gemensamma tillsynsinsatser i samverkan med andra myndigheter såsom polisen och Arbetsmiljöverket. Tillsyn kommer att ske inom områdena miljöskydd, hälsoskydd, livsmedelskontroll och tobakstillsyn.

Satsning mot övergödning (enskilda avlopp): Kommunfullmäktige har tilldelat nämnden 1 200 tkr per år 2022-2024 för en tidsbegränsad satsning mot övergödning (enskilda avlopp). Tillsynen är ett fokusområde i den nationella strategin för miljöbalkstillsynen 2022-2024. Nämnden har inlett en ny tillsynssatsning som genomförs kommande 10 år för att åtgärda bristfälliga enskilda avlopp. Uppsala har en av Sveriges största befolkningar på landsbygden och är den kommun i landet som har näst flest antal enskilda avlopp med vattentoalett samtidigt som vi ligger efter i tillsynen. Många av avloppen är bristfälliga jämfört med dagens krav och behöver åtgärdas för att bidra till att minska övergödning och påverkan på bad- och dricksvatten. Planen innebär tillsyn av de ca 3 000 avloppsanläggningar i kommunen som har tillstånd före miljöbalken (1 januari 1999). Tillstånden från den tiden var snarast ett anläggningstillstånd där fokus inte låg på funktion och rening. Övervägande delen av avloppsanläggningarna äldre än ca 20 år behöver bytas ut eftersom reningen avtar med tiden och för att många anläggningar inte är konstruerade på ett sätt som är etablerat idag för bästa möjliga rening. Effekten av tillsynen är minskad övergödning och smittspridning samt förbättrad dricksvattenkvalitet.

Insatser mot förorenad mark: Kommunfullmäktige har tilldelat miljö- och hälsoskyddsnämnden 700 tkr per år 2022-2024 för en tidsbegränsad satsning för insatser mot förorenad mark. För att uppnå nationella miljömål, stödja samhällsplaneringen och en hållbar samhällsutveckling genom exploatering av tidigare industriområden och deponier behöver arbetet med förorenade områden stärkas. Tillsynsområdet är ett fokusområde i den nationella strategin för miljöbalkstillsynen 2022-2024. Tillsynsmyndigheterna ska enligt strategin bedriva aktiv tillsyn av prioriterade objekt (Mifo riskklass 1- och 2) utifrån en fastställd handlingsplan. Antalet områden som har ett utrett ansvar och där undersökningar eller efterbehandlingar genomförs ska öka under tidsperioden. Nämnden kommer prioritera arbetet med att ta fram handlingsplanen, identifiera ansvariga för de förorenade områdena, förelägga om markundersökningar och slutligen efterbehandling. Samtidigt fortgår arbetet med tre gamla bruk med statlig finansiering där stadsbyggnadsförvaltningen är huvudman. Ett nytt krav är att ansvarsutredningen vid åtgärd ska innehålla en värdering av fastigheterna.

Tryggad allemansrätt och rättssäkert strandskydd: Kommunfullmäktige har tilldelat nämnden 600 tkr per år 2022-2024 för en tidsbegränsad satsning för tryggad allemansrätt och rättssäkert strandskydd. Syftet med tillsynen är att se till att lagstiftningen följs så att allmänhetens tillgänglighet till stranden värnas och växt- och djurlivet skyddas. Utan tillsyn urholkas förståelsen för vilka åtgärder som är möjliga och inte inom strandskydd och legaliteten för strandskyddet försvinner.

Ansvarsfull alkoholserving: Kommunfullmäktige har tilldelat nämnden 600 tkr för år 2022 för en tidsbegränsad satsning för ansvarsfull alkoholserving. Bakgrunden till satsningen är att tillståndsenhetens avgifter baseras på alkoholförsäljningen föregående år och därför beräknas minska 2022 samtidigt som restaurangbranschen åter förväntas fungera som innan pandemin vilket ställer krav på att tillståndsenheten har personal för att hantera tillståndsgivning och tillsyn. Intäkterna förväntas återgå till en normal nivå till 2023. En rättssäker och effektiv tillsyn och tillståndsgivning utifrån alkohollagen är en förutsättning för en sund konkurrens inom restaurangnäringen. Det är av särskild vikt när branschen står inför en omstart efter de restriktioner som pandemin medfört.

Insatser mot livsmedelsfusk: Kommunfullmäktige har tilldelat nämnden 300 tkr för år 2022 och 200 tkr per år för 2023-2024 för insatser mot livsmedelsfusk (trygghet). Att systematiskt motverka och förebygga livsmedelsfusk är ett nytt viktigt område som nämnden inte tidigare arbetat med i stor skala. Arbetet är tidskrävande och kräver särskilda arbetssätt och specialkompetens. Livsmedelsfusk kan i många fall förekomma i organiserad brottslighet och då krävs ofta ett samarbete med andra myndigheter så som till exempel Polisen, Skatteverket och Tullverket.

Nämnden har fortsatt att även under 2022 prioritera fyra viktiga områden som den ser kan göra stor skillnad för kommunens invånare och stadens utveckling:

Hållbar samhällsbyggnad

När Uppsalas stad och landsbygd utvecklas ska vi växa hållbart. Förtätning av staden har en del hållbarhetsfördelar. Samtidigt behöver förtätning ske så att goda ljusförhållanden och möjlighet till rörelse och utevistelse erbjuds medborgarna. Nämnden bevakar följande områden i samhällsbyggnadsprocessen:

Buller, luftföroreningar, mark- och byggnadsföroreningar, dagvatten, grundvatten, klimatanpassning, ekosystemtjänster, biologisk mångfald och ljusföroreningar.

Nämnden bidrar med miljö- och hälsokompetens i samhällsbyggnadsprocessen i kommunen. Nämnden har deltagit i framtagandet av en ny handlingsplan för luftkvalitet och ställer krav på att tillräckliga åtgärder vidtas för att nå EU:s luftkvalitetsmål i Uppsala. På så sätt bidrar nämnden till en hållbar samhällsbyggnad i Uppsala kommun.

Bättre vattenmiljöer

I och med att Uppsala växer följer ett ökat tryck på våra gemensamma vattenresurser. Uppsala- och Vattholmaåsa utgör en av Sveriges viktigaste grundvattenförekomster. Den förser stora delar av befolkningen i kommunen med dricksvatten. Tillgången till grundvatten av god kvalitet är en förutsättning för ett fungerande ekosystem och för en fungerande dricksvattenförsörjning. Utmaningen i Uppsala är att

den grundvattenförande åsen passerar rakt igenom staden med miljöstörande verksamheter som påverkar grundvattenkvaliteten. Att säkerställa nuvarande och framtida dricksvattentäkter är överordnat i stort sett all annan planering och riskbedömningar utifrån riktlinjer som rör dricksvatten kommer styra mycket av nämndens tillsyn framöver.

Stora delar av Uppsala stad är vattenskyddsområde och därför krävs dispens från vattenskyddsföreskrifterna vid byggnationer. Här gör nämnden ett viktigt arbete som remissinstans för länsstyrelsen som fattar besluten.

Nämnden bidrar till bättre vattenmiljöer genom sin tillsyn på utsläpp till mark och vatten från miljöfarliga verksamheter och enskilda små avlopp. Nämnden bidrar även till skydd av grundvattnet genom att bistå med sin kompetens i bygglov- och planärenden samt vattenskyddsdispenser.

Giftfria och slutna kretslopp

Att minska risker och exponering från kemikalier är en av vår tids största globala och lokala miljöutmaningar. Ämnen med farliga egenskaper finns på platser där de inte hör hemma. Barn är särskilt utsatta och känsliga. Barnens vardag ska därför så långt som möjligt vara fri från farliga ämnen.

En ökad resurshushållning är en förutsättning för att klara omställningen till ett hållbart samhälle. Kommunens företag och verksamheter behöver stöd men också tydliga krav för att klara omställningen.

Ett av målen i kommunens miljö- och klimatprogram är att förekomsten av ämnen i inomhus- och utomhusmiljön som har skapats i eller utvunnits av samhället inte ska hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Nedskräpning av våra utomhusmiljöer är ett växande problem, och spridningen av plastpartiklar behöver minska.

Nämnden bidrar till giftfria och slutna kretslopp genom sin tillsyn på miljöfarliga verksamheter, avfallshantering och förorenade områden. Nämnden deltar även i arbetet med att ta fram en ny avfallsplan.

God och jämlik hälsa

Nämnden vill bidra till en positiv samhällsutveckling i Uppsala kommun med minskad segregation och minskade hälsoskillnader oberoende av bostadsområde eller social bakgrund. Att skydda människors hälsa och förhindra att människor blir besvärade eller sjuka av inomhus- och utomhusmiljön eller av bristfällig hygien är viktigt i en växande stad. Hälsoskyddstillsynen har fokus på känsliga grupper så som barn och äldre och prioriterar även tillsyn i särskilt utsatta områden. Livsmedelskontrollen arbetar för säkra livsmedel och minskat livsmedelsfusk. På så sätt bidrar nämnden till en god och jämlik hälsa i Uppsala kommun.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Nämndens verksamhetsplan och budget beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2022–2024.

Nämnden följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsbokslutet. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden.

I samband med att nämnden beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om sin plan för intern kontroll. Miljöförvaltningen ansvarar för att omsätta planerna i praktisk handling.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Inriktningsmål	Kommunfullmäktiges mål i <i>Mål och budget</i> . Nämnden konkretiserar inriktningsmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med egna grunduppdrag, nämndmål, strategier, åtgärder och indikatorer.
Uppdrag	Uppdrag som ges till nämnden genom kommunfullmäktiges Mål och budget eller genom beslut som fattas under året av kommunfullmäktige och/eller kommunstyrelsen. Till uppdrag från Mål och budget tar nämnden fram åtgärder och vid behov strategier för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen.
Grunduppdrag	Nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Utvecklingen av grunduppdraget beskrivs med nämndmål med åtgärder och/eller indikatorer.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera inriktningsmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder. Under inriktningsmål 9 finns kungemensamma obligatoriska nämndmål inom arbetsmiljö och ledar-/medarbetarskap.
Budget	Nämndens budget utgår från <i>Mål och budget</i> och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda rollerna.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2021 – 2023 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina nämndmål och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden enbart gäller för egenregin eller om den gäller alla.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (till exempel program eller handlingsplan).

Inriktningsmål

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1 Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Uppdrag: Genomföra en årlig kartläggning av hur nämndernas och bolagsstyrelsernas resurser kommer män och kvinnor tillgodo i syfte att omfördela resurser för att främja jämställdhet och likvärdighet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Genomföra en årlig kartläggning av hur nämndernas och bolagsstyrelsernas resurser kommer män och kvinnor tillgodo.		Ett underlag för att bedöma om nämndens resurser fördelas jämställt.

Uppdrag: Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Bidra till utvecklingen av innovationer och digitala tjänster som förenklar för näringslivet utifrån företagets behov	Näringslivsprogram (KF 2016) Handlingsplan näringslivsprogram 2021-2023	Förvaltningen möter omvärldens digitala förväntningar genom ökad digital tillgänglighet. Genom förenklad kommunikation och informationsutbyte ger förvaltningen ökad service till invånare och näringsliv. Förenklat informationsutbyte bidrar även till ett produktivt samarbete inom kommunen.
Bidra till samarbetsforum, mötesplatser, nätverk och annat som ökar dialogen och lyfter fram företagare och företagande i Uppsala.	Näringslivsprogram (KF 2016) Handlingsplan näringslivsprogram 2021-2023	

Uppdrag: Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Bidra till utvecklingen av innovationer och digitala tjänster som förenklar för näringslivet utifrån företagets behov.	Policy och handlingsplan för digital transformation (2020)	Förvaltningen möter omvärldens digitala förväntningar genom ökad digital tillgänglighet. Genom förenklad kommunikation och informationsutbyte ger förvaltningen ökad service till invånare och näringsliv. Förenklat informationsutbyte bidrar även till ett produktivt samarbete inom kommunen.

Nämndens grunduppdrag

Nämndens tillsyn, kontroll och förrättningar är huvudsakligen avgiftsfinansierade och utgör huvuddelen av nämndens verksamhet. Detta följs upp kontinuerligt. Det är viktigt att särskilja avgifts- och kommunbidragsfinansierad verksamhet. För att ytterligare säkerställa en hållbar ekonomi pågår ett arbete med att utveckla uppföljningen av den kommunbidragsfinansierade delen av verksamheten,

vidareutveckla planeringsmodellen för den avgiftsfinansierade tillsynen och säkerställa att verksamheten bedrivs hållbart och jämförbart över tid. Nämnden arbetar aktivt med att säkra ett jämförbart och likvärdigt arbete och bemötande så väl inom organisationen som i sin myndighetsutövning. Nämnden utvecklar processer och arbetsätt och tar tillvara på digitaliseringens möjligheter där det går för att skapa en effektivare miljöförvaltning från kundens perspektiv. Företag och företagare ska bemötas med bra service med hög tillgänglighet, god förståelse och effektiv handläggning.

Nämndmål: Nämnden ska ha en jämförbar och hållbar ekonomi.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Åtgärder för effektivare tillsyn och kontroll.	Policy och handlingsplan för digital transformation (2020)	Nämndens resurser används effektivt och ändamålsenligt. Ökade intäkter från avgifter. Bättre effekt av tillsynen. Bättre arbetsmiljö för medarbetarna.
Livsmedelskontroll: Införa efterhandsdebitering.		Tydligare koppling mellan utförd kontroll och betalning vilket ökar legitimiteten för avgiften och bidrar till att kontrollen upplevs som mer likvärdig.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2 Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Uppdrag: Vässa kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Nämnden har en satsning för stärkt tillsyn mot misstänkt illegal verksamhet genom myndighetssamverkan. Inom nämndens tillsynsområden kommer riktad tillsyn att genomföras inom olika branscher där det finns misstanke om att det kan förekomma illegal verksamhet. Nämnden kommer vid tillsynen kontrollera ordinarie lagstiftning och rapportera övrigt som noterats till rätt myndighet. Nämnden kommer även genomföra gemensamma tillsynsinsatser i samverkan med andra myndigheter såsom polisen och Arbetsmiljöverket. Tillsyn kommer att ske inom områdena miljöskydd, hälsoskydd, livsmedelskontroll och tobakstillsyn.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Stärkt tillsyn mot misstänkt illegal verksamhet genom myndighetssamverkan.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Bidrag till att Uppsala kommun ska vara en trygg och säker kommun.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden arbetar för att stärka beredskapen inom miljöskydd, hälsoskydd och livsmedel för att kunna bidra med sina särskilda kunskaper vid extraordinära händelser som en kemikalieolycka, en omfattande smittspridning, eller ett extremt skyfall. Nämnden kommer upprätthålla sin funktion för utökad beredskap och säkerställer på så sätt att nämndens kompetens finns tillgänglig dygnet runt. Förvaltningen kommer att genomföra en ny risk- och sårbarhetsanalys och genomföra en

säkerhetsskyddsanalys för skydd av känsliga uppgifter. Förvaltningen arbetar aktivt för att utveckla sin krisberedskap och kommer att ta fram en operativ plan för allvarlig störning. Förvaltningen kommer även delta i kommunens nätverk för säkerhet och beredskap. På så sätt stärker nämnden sin krisberedskap.

Nämnden har en tidsbegränsad extra satsning för tryggad allemansrätt och rättssäkert strandskydd. Syftet med tillsynen är att se till att lagstiftningen följs så att allmänhetens tillgänglighet till stranden värnas och växt- och djurlivet skyddas.

För att Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i krävs att kommunens invånare har tillgång till goda livsmiljöer. Nämnden verkar inom myndighetsuppdraget för att skydda kommunens naturreservat samt för att säkra kommuninvånarnas tillgång till attraktivt och tillgängligt vatten och strandområden med goda livsvillkor för växter och djur.

Nämndmål: Stärkt krisberedskap

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Stärkt beredskap för allvarliga störningar.	Program för krisberedskap 2020-2023	Bidrag till att Uppsala kommun ska vara en trygg och säker kommun.

Nämndmål: Vi har en god livsmiljö i Uppsala kommun.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Områdesskydd: Inom myndighetsuppdraget, prövning och tillsyn naturreservat.		Genom kontroll av att reservatsföreskrifter och förvaltningsplaner följs så skyddas de kommunala naturreservaten.
Områdesskydd: Inom myndighetsuppdraget, prövning och tillsyn strandskydd.	Vattenprogram (2021)	Bidrag till attraktivt och tillgängligt vatten, trygga allmänhetens tillgänglighet till stränder (allemansrätten) och att bevara goda livsvillkor för djur och växter.
Områdesskydd: förenklad tillsyn genom AI och kartläsning.	Policy och handlingsplan för digital transformation (2020)	Förenklad tillsyn. Bidrag till attraktivt och tillgängligt vatten, trygga allmänhetens tillgänglighet till stränder (allemansrätten) och att bevara goda livsvillkor för djur och växter.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3 Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Uppdrag: Öka takten i klimatomställningen för att minska växtgasutsläppen och nå målet om en fossilfri välfärdskommun 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Miljöskydd: Inom myndighetsuppdraget tillsyn på miljöfarliga verksamheter med fokus på minskad klimatpåverkan.	Energiprogram Miljö- och klimatprogram 2014-2023	Minskad klimatpåverkan.
Verka för fossilfria resor i tjänsten.	Energiprogram Miljö- och klimatprogram 2014-2023	Minskad klimatpåverkan.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Öka andelen fossilfria bränslen inom miljöförvaltningen.	Energiprogram Åtgärdsprogram för bättre luftkvalitet Miljö- och klimatprogram 2014-2023	Minskad klimatpåverkan från miljöförvaltningens fordon.
Fortsätta fasa ut fossila plastprodukter för att uppnå en halvering i klimatpåverkan från plast 2023 jämfört med inventeringen som gjordes 2020.	Miljö- och klimatprogram 2014-2023	Minskad klimatpåverkan.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden verkar inom myndighetsuppdraget för ett hållbart samhällsbyggande inom Uppsala kommun. Nämnden är remissinstans för detaljplaner. Hållbart samhällsbyggande innebär inte bara förtätning av staden utan också utveckling av landsbygden. Kommunen behöver möta utmaningar med buller och luftkvalitet på ett effektivt sätt och stärka och bevara hälsosamma och attraktiva livsmiljöer. Samtidigt ska klimatutsläpp och annan miljöpåverkan minska. Att stärka ekosystemtjänster, biologisk mångfald, anpassa oss till ett förändrat klimat och värna utemiljöns kvaliteter samtidigt som staden förtätas är nyckelfrågor. I den växande staden behövs idrottsplatser, parker och stora skolgårdar för barnen att röra sig på men staden och landsbygden behöver också utvecklas och byggas på ett sådant sätt att det går att röra sig på ett hållbart sätt. Nämnden bevakar följande områden i samhällsbyggnadsprocessen: Buller, luftföroreningar, mark- och byggnadsföroreningar, dagvatten, grundvatten, klimatanpassning, ekosystemtjänster, biologisk mångfald och ljusföroreningar. På så sätt bidrar nämnden till att Uppsala stad och landsbygd kan växa på ett hållbart sätt.

Nämnden är tillsynsmyndighet för luftkvalitetsfrågor. Luftkvaliteten övervakas med hjälp av Östra Sveriges luftvårdsförbund och SLB analys. Beräkningar och mätningar av luftkvaliteten görs kontinuerligt. En luftmätstation finns på Kungsgatan i närheten av resecentrum vilket är den mest utsatta platsen i staden. I nämndens tillsynsuppdrag ingår att kontrollera att kartläggningen av luftkvaliteten är tillräcklig och att åtgärder vidtas när luftkvalitetsnormen riskerar att överskridas. Att förbättra luftkvaliteten handlar både om trafik- och skötselåtgärder i gaturummet och en genomtänkt samhällsplanering som tar hänsyn till hur luftkvaliteten påverkas av nya byggnader och rörelsemönster. Gatu- och samhällsmiljönämnden är som väghållare ansvarig för åtgärder kopplade till trafik och skötsel. Nämnden har deltagit i framtagandet av en ny handlingsplan för luftkvalitet och ställer krav på att tillräckliga åtgärder vidtas för att nå EU:s luftkvalitetsmål i Uppsala.

Nämnden verkar inom myndighetsuppdraget för att förbättra våra vattenmiljöer och skydda grundvattnet. För nämnden styr de nationella miljömålen de prioriteringar som behöver göras inom myndighetsuppdraget. Några av de nationella målen som nämnden under de senaste åren arbetat med särskilt fokus på är ingen övergödning, grundvatten av god kvalitet samt levande sjöar och vattendrag. Det innebär till exempel fokus på vatten i tillsynen. Nämnden inventerar och beslutar om utsläppsförbud för enskilda avlopp som inte har tillräcklig efterföljande rening. Detta bidrar till att minska utsläpp av övergödande ämnen och smittoämnen.

Nämnden verkar inom myndighetsuppdraget för giftfria och slutna kretslopp. För nämnden styr de nationella miljömålen de prioriteringar som behöver göras inom

myndighetsuppdraget. Ett av de nationella mål som nämnden under de senaste åren arbetat med särskilt fokus på är giftfri miljö. Nämnden bedriver bland annat tillsyn på förorenade områden och miljöfarliga verksamheter. Exempel på några fokusområden i tillsynen är avfallshantering och utsläpp till luft och vatten.

Nämndmål: Vi har ett hållbart samhällsbyggande i Uppsala kommun.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Samhällsbyggnad och miljöövervakning: Tillsyn luftkvalitet och arbete med åtgärdsprogram för luft.	Åtgärdsprogram för bättre luftkvalitet	Luftkvaliteten förbättras i innerstaden och Uppsala når EU:s luftkvalitetsmål.
Samhällsbyggnad och miljöövervakning: Bidra med miljö- och hälsokompetens i stadsbyggnadsprocessen, bygglov, planer och program.	Vattenprogram (2021) Handlingsplan för trafikbuller 2021-2023	En hållbar samhällsplanering med större beredskap för ett förändrat klimat.
Delta i och utveckla Mitt miljösamverkan inom livsmedelskontroll, miljöskyddstillsyn och hälsoskyddstillsyn.		En mer samordnad, likvärdig och effektiv tillsyn.

Nämndmål: Vi förbättrar våra vattenmiljöer och skyddar grundvattnet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Enskilt vatten och avlopp: Bidra till plan för hållbar vatten- och avloppsförsörjning i hela kommunen.	Vattenprogram (2021) Handlingsplan för VA-utbyggnad (2021)	Hållbar vatten- och avloppsförsörjning i hela kommunen.
Enskilt vatten och avlopp: Inom myndighetsuppdraget, prövning av tillståndsansökningar för små avloppsanläggningar samt anmälningsärenden.	Vattenprogram (2021) Handlingsplan för VA-utbyggnad (2021)	Minskat bidrag från små avlopp till övergödning av sjöar och vattendrag och förbättrad dricksvattenkvalitet.
Enskilt vatten och avlopp: Inom myndighetsuppdraget, tillsyn av små avloppsanläggningar.	Vattenprogram (2021)	Minskat bidrag från små avlopp till övergödning av sjöar och vattendrag och förbättrad dricksvattenkvalitet.
Miljöskydd: Bidra till kommungemensamt vattenarbete.	Vattenprogram (2021) Handlingsplan för vattenprogrammet (2021)	Skydd av grundvattnet, god miljö och hållbart samhällsbyggande.
Miljöskydd: Inom myndighetsuppdraget tillsyn miljöfarliga verksamheter.	Vattenprogram (2021)	Skydd av grundvattnet.

Nämndmål: Vi har giftfria och slutna kretslopp.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Miljöskydd: Inom myndighetsuppdraget tillsyn miljöfarliga verksamheter.	Vattenprogram (2021) Miljö- och klimatprogram 2014-2023	En giftfri miljö och skydd av grundvattnet.
Miljöskydd: Tillsyn högfluorerade ämnen (PFAS).		En giftfri miljö och skydd av grundvattnet.
Miljöskydd: Tillsyn förorenade områden.	Vattenprogram (2021) Handlingsplan för vattenprogrammet (2021)	En giftfri miljö och skydd av grundvattnet.
Bidra till en hållbar avfallshantering.	Avfallsplan 2014-2022	Effektiv material- och resurshantering.

Indikatorer

IM 3: Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande					
Indikator	2018	2019	2020	Mål	Källa
Luftkvalitet i centrala Uppsala					
Antal dygn som mätningar överskrider normvärde för partiklar PM10 (avser mätpunkt i centrala staden)*	11	19	6	0	Stockholm Luft- och Bulleranalys
Antal dygn som mätningar överskrider normvärde för kvävedioxid (avser mätpunkt i centrala staden)*	31	24	2	0	Stockholm Luft- och Bulleranalys
Fordon					
Andel av förvaltningens fordon som kan drivas fossilfritt			100 %	100 %	Hållbarhetsportalen
Använd förnybar energi, andel		92 %	90 %	100 %	Hållbarhetsportalen

*För att klara miljö kvalitetsnormen under året får antalet dygn med överskridanden inte överstiga 35 för PM10 och 7 för NO₂.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4 Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Uppdrag: Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända och skapa förutsättningar för fler människor att försörja sig genom utbildning, arbete eller entreprenörskap.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta att erbjuda provanställningar/anställningar genom olika typer av arbetsmarknadsåtgärder.		Jobb och företagande – fler etablerar sig på arbetsmarknaden.

Uppdrag: Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Som arbetsgivare verka för en god psykosocial arbetsmiljö.		En god psykosocial arbetsmiljö.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden verkar inom myndighetsuppdraget för att Uppsala ska vara jämlikt och med goda levnadsvillkor för invånarna.

Genom hälsoskyddstillsynen förebygger och identifierar nämnden olägenheter för människors hälsa i inomhusmiljöer, vid besök i offentliga lokaler, bassängbad, idrottsanläggningar och hygieniska verksamheter med mera. Det kan inkludera kontroll av ventilation, lufttemperatur, buller och strålning från radon men även risk för smittspridning. Nämndens tillsyn ställer samma krav oavsett bostadsområde eller sociala förhållanden, vilket bidrar till att skapa förutsättningar för ett jämlikt samhälle.

Livsmedelsenheten genomför kontroller av livsmedels- och dricksvattenanläggningar. Livsmedelkontrollens inriktning baseras på Livsmedelsverkets nationella operativa mål och förvaltningens egen branschplanering.

Bruket av alkohol och tobak har en rad negativa följder både för enskilda individer och för samhället i stort. I egenskap av tillsyns- och tillståndsmyndighet enligt bland annat alkohollagen och lagen om tobak och liknande produkter arbetar nämnden för att brukets skadliga följder ska begränsas. Nämndens uppgift är att pröva ansökningar om serveringstillstånd samt att utöva tillsyn över serveringen och försäljningen av alkohol, tobak, e-cigarett, receptfria läkemedel och lotter.

Nämndmål: Vi har en god och jämlik hälsa i Uppsala kommun.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Hälsoskydd: Inom myndighetsuppdraget, förebyggande tillsyn hygieniska m.fl. anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter.		Minskad risk för olägenhet för människors hälsa.
Hälsoskydd: Inom myndighetsuppdraget, förebyggande hälsoskyddstillsyn icke anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter.		Minskad risk för olägenhet för människors hälsa.
Hälsoskydd: Projekt för minskad skadlig påverkan från radon i inomhusmiljön i flerbostadshus.		Minskad skadlig påverkan från radon i inomhusmiljön i flerbostadshus.
Hälsoskydd: Beredskap för smittspårning av objektburen smitta.		Beredskap för smittspårning av objektburen smitta.
Livsmedelskontroll: Inom myndighetsuppdraget, genomföra årsplanen för livsmedelskontroll.		Konsumenterna får säkra livsmedel, blir inte lurade om vad maten innehåller och informationen om maten är enkel att förstå.
Livsmedelskontroll: Bidra till provtagning inom ramen för den svenska veterinära antibiotikaresistenskontrollen.		Bidrag till SVA:s kartläggning av läget för resistens mot antibiotika i Sverige.
Livsmedelskontroll: Utveckla livsmedelskontrollen så den blir mer verkningsfull.		Konsumenterna får säkra livsmedel, blir inte lurade om vad maten innehåller och informationen om maten är enkel att förstå.
Livsmedelskontroll: Utveckla dricksvattenkontrollen.		Bättre kvalitet på dricksvattnet.
Livsmedelskontroll: Information och rådgivning till de nya livsmedelsföretag som får tillsyn under första verksamhetsåret.		Konsumenterna får säkra livsmedel, blir inte lurade om vad maten innehåller och informationen om maten är enkel att förstå.
Tillståndsenheten: Verka för en ansvarsfull alkoholservering.		Alkoholens skadliga följder såsom tidig alkoholdebut, överberusning och ordningsstörningar begränsas.
Tillståndsenheten: Verka för en ansvarsfull tobaksförsäljning.		Minskad tillgång till tobak för barn och minskad försäljning av illegal tobak.
Tillståndsenheten: Verka för ansvarfull försäljning av receptfria läkemedel, e-cigarett och folköl.		Ansvarsfull försäljning av receptfria läkemedel och e-cigarett samt minskad tillgång till alkohol.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Tillståndsenheten: Verkar för en sund och säker spelmarknad.		Bidrag till en sund och säker spelmarknad.
Verka för minskad spridning av covid-19.		Minskad smittspridning

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Uppdrag: Förbättra möjligheten till anställning för personer med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Skapa möjlighet till anställning för personer med funktionsnedsättning på miljöförvaltningen.	Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Förbättrad möjlighet till anställning för personer med funktionsnedsättning.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden verkar inom myndighetsuppdraget för att bidra till hållbara lösningar för ny bebyggelse inom stad och landsbygd genom att lämna synpunkter i detaljplanearbetet och utföra lantmäteriförrättningar.

Nämndmål: Vi har ett hållbart samhällsbyggande i Uppsala kommun.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Kommunala lantmäterimyndigheten: Inom myndighetsuppdraget, lantmäteriförrättningar.		Bidrag till ett hållbart samhällsbyggande i Uppsala.
Kommunala lantmäterimyndigheten: Svara på bygglovsremisser.		Bidrag till ett hållbart samhällsbyggande i Uppsala.
Kommunala lantmäterimyndigheten: Fortsätta och förbättra samarbetet med stadsbyggnadsförvaltningen.		Bidrag till ett hållbart samhällsbyggande i Uppsala.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6 Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

Nämndens grunduppdrag

Nämnden verkar inom myndighetsuppdraget för att miljön som barn vistas i under sin utbildning inte innebär risker och olägenheter för barnens hälsa. En hälsosam inomhusmiljö och säker mat påverkar barnens förmåga att ta till sig utbildningen. Giftfri miljö, god hygien, god luftkvalitet, en hälsosam ljudnivå och välstädade lokaler skapar bättre förutsättningar för lärande.

Nämndmål: Vi har en god och jämlik hälsa i Uppsala kommun.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Hälsoskydd: Inom myndighetsuppdraget, förebyggande hälsoskyddstillsyn förskolor, skolor och fritidshem.		Mer hälsosam inomhusmiljö i förskola, skola och fritidshem vilket ökar barnens förmåga att tillgodogöra sig utbildningen.
Hälsoskydd: Stödja tobakspreventivt arbete i skolan.		Minskad användning av tobak hos barn och unga.
Livsmedelskontroll: Inom myndighetsuppdraget, genomföra plan för livsmedelskontroll på skola och förskola.		Säker mat i skola och förskola ökar barnens förmåga att tillgodogöra sig pedagogisk utbildning samt få energi till lek och rörelse.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7 Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Nämndens grunduppdrag

Nämnden bidrar inom myndighetsuppdraget till att invånare ska få stöd, vård och omsorg av god kvalitet genom att inom hälsoskyddstillsynen kontrollera att lokaler som Uppsalas invånare vistas i lokaler för vård och omsorg inte innebär olägenhet för människors hälsa. För att möta utmaningar med förändrat klimat kontrollerar nämnden beredskap för värmeböljor på vård- och omsorgsboende för äldre.

Nämndmål: Vi har en god och jämlik hälsa i Uppsala kommun.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Hälsoskydd: Inom myndighetsuppdraget, förebyggande hälsoskyddstillsyn vård- och omsorgslokaler.	Program för äldrevänlig kommun (2020)	Mer hälsosam inomhusmiljö och större beredskap för ett förändrat klimat.

Nämndmål: Nämndens verksamhet utvecklas i dialog med de vi möter i tillsyn, kontroller och förrättningar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utforma grundläggande analog och digital samhällsservice och tjänster enligt principer för universell utformning så att de ska kunna användas av alla i största möjliga utsträckning utan behov av anpassning eller specialutformning.	Handlingsplan för äldrevänlig kommun (2020)	Förvaltningen identifierar nya sätt att leverera service genom till exempel digitaliserad självservice för invånare och näringsliv.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8

I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Uppdrag: Utarbeta en systematik för att skapa likvärdiga möjligheter för invånarna att vara delaktiga i utvecklingen av Uppsala.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Nämnden säkerställer att medarbetare och chefer har kompetens för att driva antidiskrimineringsarbetet framåt.	Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism i Uppsala kommun (2020)	Likvärdiga möjligheter för invånarna att vara delaktiga.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden arbetar för att information och kommunikation med näringslivet ska ske utifrån företagarnas behov och med en helhetssyn. Nämnden arbetar kontinuerligt med att säkerställa att informationen till våra kunder är lättillgänglig och lättförståelig och att kunderna enkelt ska kunna lämna synpunkter. På så vis bidrar nämnden till att invånare och organisationer inom Uppsala kommun får möjlighet att vara delaktiga i att utforma samhället. Nämnden strävar efter att kunden ska uppleva verklig nytta av vårt möte och att mötet bidrar till utvecklingen av kundens verksamhet. Vi ska arbeta aktivt med vårt bemötande, vår service och vår tydlighet inom myndighetsuppdraget så att vi uppnår en hög kundnöjdhet.

Nämndmål: Nämndens verksamhet utvecklas i dialog med de vi möter i tillsyn, kontroller och förrättningar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Nämnden ska ge en rådgivande, rättssäker och effektiv företagservice med ett gott bemötande. Information och kommunikation ska ske utifrån företagarnas och invånarnas behov och med en helhetssyn.	Näringslivsprogram (KF 2016) Handlingsplan näringslivsprogram 2021-2023	Nöjdare kunder och medarbetare. Ökad förtroende för miljöförvaltningen. Bättre effekt i tillsyn och kontroller. Högre NKI-resultat.
Nämnden ska ligga i framkant genom tillitsskapande dialog och kommunikation. All kommunikation ska vara tillgänglig, begriplig och användbar för alla. Vårt bemötande utgår från respekt för alla människors lika värde.	Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism i Uppsala kommun (2020) Näringslivsprogram (KF 2016) Handlingsplan näringslivsprogram 2021-2023	Nämnden skapar tillit genom kommunikation som är tillgänglig, begriplig och användbar.
Synliggöra nyttan med nämndens miljö- och hälsoskyddsarbete.		Nöjdare kunder och medarbetare. Ökad förtroende för miljöförvaltningen. Bättre effekt i tillsyn och kontroller. Högre NKI-resultat.
Nämnden arbetar för att modernisera sina digitala ärendehanteringssystem.	Näringslivsprogram (KF 2016) Handlingsplan näringslivsprogram 2021-2023 Policy och handlingsplan för digital transformation (2020)	Moderna arbetsverktyg möjliggör effektiv tillsyn där förvaltningen kan fokusera på nytta och att göra skillnad.
Fortsätta utvecklingen av digitala lösningar inom nämndens	Näringslivsprogram (KF 2016) Handlingsplan näringslivsprogram 2021-	En väl fungerande digital arbetsmiljö bidrar till att förvaltningen kan attrahera

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
verksamheter.	2023 Policy och handlingsplan för digital transformation (2020)	och behålla medarbetare med digital kompetens som bidrar till förvaltningens fortsatta digitala utveckling.

Indikatorer

IM 8: I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället						
Indikator	2018	2019	2020	Mål	Jämförvärde Sverige 2020	Källa
Företagarnas uppfattning om kommunens service – miljöskydd	70	69	71	>Jämförvärde Sverige	71	NKI-mätning (företagare)
Företagarnas uppfattning om kommunens service – hälsoskydd	69	76	67	>Jämförvärde Sverige	71	NKI-mätning (företagare)
Företagarnas uppfattning om kommunens service – livsmedelskontroll	76	81	80	>Jämförvärde Sverige	78	NKI-mätning (företagare)
Företagarnas uppfattning om kommunens service – serveringstillstånd	77	81	81	>Jämförvärde Sverige	75	NKI-mätning (företagare)
Miljöskydd; Möjligheterna att framföra klagomål och lämna synpunkter		70	69	>Jämförvärde Sverige	72	NKI-mätning (företagare)
Hälsoskydd; Möjligheterna att framföra klagomål och lämna synpunkter		74	71	>Jämförvärde Sverige	70	NKI-mätning (företagare)
Livsmedelskontroll; Möjligheterna att framföra klagomål och lämna synpunkter		80	78	>Jämförvärde Sverige	76	NKI-mätning (företagare)
Serveringstillstånd; Möjligheterna att framföra klagomål och lämna synpunkter		80	77	>Jämförvärde Sverige	75	NKI-mätning (företagare)
Antal hanterade synpunkter/felanmälningar, genomförda förbättringar under verksamhetsåret.						Egen uppföljning

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Uppdrag: Stärka arbetet med hälsofrämjande arbetssätt och ett hållbart arbetsliv.

Chefer och medarbetare ska uppmuntras till en hälsosam livsstil. Kommunens arbetsmiljöarbete ska i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande. Systematik, väl fungerande rutiner och löpande dialog mellan chefer och medarbetare är en garant för att kommunen ska kunna säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare är medledare när det kommer till sin egen arbetsmiljö och arbetssituation. Medledarskap står för det ansvar för arbetsmiljö och arbetssituation som varje medarbetare, oavsett roll, har. Kommunen ska arbeta för att behålla en hälsofrämjande och hållbar arbetsmiljö på lång sikt utifrån nya möjligheter till ett flexibelt arbetsliv i en utvecklad digital miljö, så väl för distansarbete som för digitala samarbetsformer.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Säkra kvaliteten i förvaltningens arbetsmiljöarbete i ett digitalt arbetsliv.		Förbättrad arbetsmiljö för medarbetare och chefer. Ökad och ny kunskap och kompetens om digitaliseringens påverkan och förväntan på ledarskap. Ökad förmåga att leda och utveckla/utvecklas i digitala miljöer och arenor.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden ska arbeta metodiskt för att säkra en strategisk och långsiktigt hållbar kompetensförsörjning. Nämnden kommer att fortsätta fokusera på arbetsmiljöfrågor för ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv. Nämnden kommer även fortsätta att fokusera på ledarskapsutveckling och medledarskap.

Kommungemensamt nämndmål: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv.

Chefer och medarbetare ska uppmuntras till en hälsosam livsstil. Kommunens arbetsmiljöarbete ska i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande.

Antalet medarbetare med upprepade korttidssjukfrånvaro ska minska.

Systematik och väl fungerande rutiner är en garant för att kommunen ska kunna säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö för alla chefer och medarbetare. God organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö utvecklas genom en löpande dialog mellan chefer och medarbetare.

Alla medarbetare är medledare när det kommer till sin egen arbetsmiljö och arbetssituation. Medledarskap står för det ansvar för arbetsmiljö och arbetssituation som varje medarbetare, oavsett roll, har.

Nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetet i verksamheten, och säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Kommunstyrelsen har en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö. Därför kommer kommunstyrelsen särskilt följa upprepad kortidssjukfrånvaro, hållbart medarbetarengagemang samt arbetsskador på kommunövergripande nivå under perioden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Säkra kvaliteten i förvaltningens arbetsmiljöarbete.		Hållbart och hälsofrämjande arbetsliv.

Kommungemensamt nämndmål: Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling och medledarskap.

I en utmanande omvärld med stort förändringstryck och höga förväntningar från kommuninnevånare, organisationer, näringsliv, besökare och medarbetare har kommunkoncernens chefer ett komplext uppdrag.

Ledarskapet ska stimulera medarbetare till aktivt medskapande och chefen ska tillsammans med sina medarbetare förändringsleda, driva förbättringsarbete och skapa förutsättningar för verksamhetsutveckling.

Kommunkoncernens värdegrund är den gemensamma utgångspunkten för både chefer och medarbetare i arbetet med förändring, förbättring och utveckling. Kommunstyrelsen arbetar vidare med Uppsala kommuns värdegrund om att arbeta tillsammans för att öka förmågan att arbeta tillsammans med kommuninvånare och näringsliv.

Kommunen ska arbeta långsiktigt och strukturerat med chefs- och ledarutveckling och ha tydliga processer för kompetensförsörjning, ersättningsplanering, rekrytering och karriäromställning för chefer och ledare.

Introduktionen av nya chefer ska ha hög kvalitet och alltid övergå i en individuell utvecklingsplan.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla ledarskap.		Attraktiv arbetsgivare. Hållbara chefer med förutsättningar att leda verksamhet och medarbetare.
Utveckla medarbetarskap.		Ökad motivation hos medarbetare som leder till delaktighet och verksamhetsutveckling.

Nämndmål: Säkra kompetensförsörjningen genom att genomföra åtgärder för att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Säkra strategisk och långsiktigt hållbar kompetensförsörjning.	Program och handlingsplan för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik 2018-2022	Säkrad kompetensförsörjning.
Ge möjlighet för anställda och arbetsökande 60+ till flexibla anställningsvillkor och utvecklingsmöjligheter.	Program och handlingsplan för äldrevänlig kommun (2020)	Behålla kompetens.

Indikatorer

IM9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala					
Indikator	2019	2020	2021	Mål	Jämförvärde genomsnitt Uppsala kommun 2021
Totalindex i medarbetarundersökningen					
Totalt	78	82	80	80 eller högre	76
Kvinnor	77	81	79		76
Män	80	85	81		76
Delindex arbetssituation i medarbetarundersökningen					
Totalt	72	78	74	80 eller högre	72
Kvinnor	70	76	72		72
Män	76	82	78		74
Delindex ledarskap i medarbetarundersökningen.					
Totalt	77	82	81	80 eller högre	76
Kvinnor	76	80	81		76
Män	78	85	82		76
Delindex motivation i medarbetarundersökningen					
Totalt	79	82	75	80 eller högre	77
Kvinnor	80	82	74		78
Män	77	82	76		75
Upplevelsen av miljöförvaltningen som en god arbetsgivare som man rekommenderar (Skala 1-5 i medarbetarundersökningen)					
Totalt	4,1	4,3	4,2	4 eller högre	3,9
Kvinnor					
Män					

Budget 2022

Nämndens driftbudget

Konto	Budget 2021	Prognos8 2021	Budget 2022
Taxor och avgifter	44,5	41,1	48,1
Bidrag	1,4	2,2	0,0
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster samt övriga ersättningar och intäkter	0,4	0,6	0,5
Summa intäkter	46,2	43,9	48,6
Personalkostnader	-49,5	-50,3	-55,6
Lokalkostnader	-4,3	-4,2	-6,5
Övriga kostnader	-17,9	-15,6	-17,0
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0
Summa kostnader	-71,7	-70,1	-79,1
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0
Summa Nettokostnader	25,5	26,2	30,5
Politisk verksamhet (1)	1,2	1,2	1,2
Infrastruktur, skydd m.m (2)	24,4	24,4	29,2
Fritid, övrigt (32)	0,1	0,1	0,1
Summa Kommunbidrag	25,5	25,5	30,5

Konto	Budget 2021	Prognos8 2021	Budget 2022
Taxor och avgifter	44,5	41,1	48,1
Bidrag	1,4	2,2	0,0
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster samt övriga ersättningar och intäkter	0,4	0,6	0,5
Summa intäkter	46,2	43,9	48,6
Personalkostnader	-49,5	-50,3	-55,6
Lokalkostnader	-4,3	-4,2	-6,5
Övriga kostnader	-17,9	-15,6	-17,0
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0
Summa kostnader	-71,7	-70,1	-79,1
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0

Nämndens investeringar

Belopp i miljoner kronor	2022
Pågående	0
Nya objekt	0
Summa	0

Bilaga 1 Styrdokument

I denna bilaga finns en sammanställning av de politiskt beslutade planer och program som innehåller åtgärder riktade till miljö- och hälsoskydds nämnden.

Program/handlingsplan	Ansvarig förvaltning/bolag
Avfallsplan 2014-2022	UVAB
Energiprogram 2050	KLK
Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism i Uppsala kommun	KLK
Handlingsplan för digital transformation	KLK
Handlingsplan för trafikbuller 2021-2023	SBF
Handlingsplan för VA-utbyggnad 2021	UVAB
Miljö- och klimatprogram 2014-2023	KLK
Näringslivsprogram och handlingsplan för näringslivsutveckling 2021-2023	KLK
Program för krisberedskap 2020-2023	KLK
Program och handlingsplan för personer med funktionsnedsättning	VOF
Program och handlingsplan för äldrevänlig kommun 2020	VOF
Vattenprogram och handlingsplan till vattenprogram 2021	SBF
Åtgärdsprogram för bättre luftkvalitet (under revidering)	SBF

Bilaga 2 Uppföljningsplan

Inledning

Uppföljningsarbetet är en del i nämndens systematiska arbete för att kontrollera och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområden.

Nämndens uppföljning utgår från följande förhållningssätt:

- Nyttan av uppföljningen ska överträffa kostnaderna för den, även om en strikt ekonomisk kalkyl inte kan tas fram.
- Uppföljningen ska utgå från tillförlitliga och dokumenterade källor.
- Uppföljningen ska sträva efter att synliggöra och analysera skillnader och därmed upptäcka var det kan finnas förbättringspotential. Skillnader mellan kvinnor och män ska, om möjligt, alltid synliggöras. Andra skillnader kan vara mellan barn, unga och vuxna, mellan geografiska områden och mellan olika utförare.

Nämndens uppföljning

Verksamhetsplan

Vid varje delårsuppföljning och vid årsbokslutet bedömer nämnden i vilken mån den bidragit till att förverkliga kommunfullmäktiges inriktningsmål, kommunfullmäktiges uppdrag och nämndens egna mål. Denna bedömning baseras på uppföljningen av nämndens åtgärder och – där det är möjligt och lämpligt – även med stöd av indikatorer.

Internkontrollplan

Vid varje delårsuppföljning följer nämnden upp vissa utvalda kontrollmoment. En uppföljning av hela internkontrollplanen görs i samband med årsbokslutet.

Budget

Nämnden följer upp sitt ekonomiska läge kontinuerligt under året och redovisar ett periodiserat resultat månadsvis. Detta innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni) jämför det ackumulerade resultatet med budget och gör en helårsprognos. Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belasta rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge. En fördjupad uppföljning per verksamhetsområde och delverksamhet sker per mars, per augusti samt i årsbokslut. Den ekonomiska uppföljningen redovisas till nämnden på minst samma nivå som i budget. I de fall uppföljningen visar avvikelser mot förväntat resultat, ska nämnden besluta om åtgärder.

Bilaga 3 Tillsynsplan enligt miljöbalken

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsyns- och prövningsmyndighet för Uppsala kommuns tillsyn enligt miljöbalken (1998:808). Enligt Miljötillsynsförordningen (2011:13) ska en operativ tillsynsmyndighet för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan för tillsynen enligt miljöbalken. Tillsynsplanen baseras på nämndens tillsynsregister och den samlade utredning av tillsynsbehovet för nämndens ansvarsområden inom miljöbalken och strålskyddslagen för åren 2022-2024 som beslutades av nämnden 2 juni 2021 (dnr 2021-3116).

Tillsynsbehovsutredningen utgår från en bedömning av risken för olägenhet för människors hälsa och miljön för varje bransch som omfattas av nämndens tillsynsansvar. Riskbedömningen utgår från miljöbalkens krav och de globala hållbarhetsmålen. De nationella miljökvalitetsmålen har använts för att konkretisera dessa. Utifrån riskbedömningen har behovet av tillsynsbesök, tillsynskontakter och behovet av uppföljande tillsyn för varje bransch uppskattats.

Behovsutredningen visar att det finns ett samlat tillsynsbehov för nämnden under perioden 2022-2024 på cirka 90 000 timmar. Dessa fördelas på styrd, behovsprioriterad, händelsestyrd och skattefinansierad tillsyn enligt Sveriges kommuner och regioners förslag på indelning av tillsynen. Styrd tillsyn motsvaras främst av tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter. Sammanlagt har nämnden tillsyn på cirka 2 700 verksamheter och bortemot 26 000 fastigheter (hushåll). Hur tillsynsbehovet fördelar sig beskrivs i tabell 1.

Tabell 1: Beskrivning av samlat tillsynsbehov för nämndens olika verksamhetsområden enligt uppdaterad tillsynsbehovsutredning för 2022-2024

Tillsynsbehov 2022 (timmar)	Miljöskydd	Hälsoskydd	VA och områdesskydd
Styrd tillsyn (anmälningsplikt)	2 800	2 340	-
Behovsprioriterad tillsyn	900	2 260	2 970
Händelsestyrd tillsyn	1 660	1 000	3 600
Skattefinansierad tillsyn	5 250	3 500	5 330
Summa	10 610	9 100	11 900

Tillsynen enligt miljöbalken finansieras i huvudsak via avgifter. Timavgiften för miljöbalkstillsynen är beslutad av kommunfullmäktige till 1 270 kronor per timme. Riskbedömningen av varje tillsynsbransch i tillsynsbehovsutredningen ligger till grund för vilket behov av tillsyn som branschen har och utgör därmed underlag till vilken avgift som varje verksamhetsutövare får betala. Avgiften för respektive tillsynsobjekt bestäms utifrån branschens bedömda tillsynsbehov. Avgifterna för tillsyn regleras i taxebilaga 1 och 2 till taxa inom miljöbalken och strålskyddslagens områden. Taxebilagorna fastställdes av kommunfullmäktige 8 november 2021 (§ 326, MHN 2021-188).

Verksamheter med styrd tillsyn samt vissa verksamheter med behovsprioriterad tillsyn betalar en årlig avgift. Övriga verksamheter betalar timavgift. Tillkommande tillsynstid på grund av avvikelser eller större risker i enskilda verksamheter än förväntat debiteras med timavgift i efterhand. I tillsynsplanerna nedan har nämnden inkluderat alla

verksamheter med årlig tillsynsavgift i den styrda tillsynen för att kunna följa upp och redovisa tillsynstiden.

Miljöskydd

Nämnden utövar tillsyn enligt miljöbalken till skydd för miljön. Tillsynen är en viktig del i arbetet med att skapa en god livsmiljö och hållbar samhällsutveckling i Uppsala kommun. Tillsynen omfattar ett stort antal olika typer av verksamheter så som lantbruk, kemisk industri, fordonsservice, avloppsreningsverk, täkter och förbränningsanläggningar.

Fokus i tillsynen 2022 är att

- Leverera tillsyn till de verksamheter som ska ha tillsyn 2022 enligt behovsutredningen.
- Samverka med andra myndigheter kring tillsyn av misstänkt illegal verksamhet och genomföra egen tillsyn på miljöfarliga verksamheter för att upptäcka misstänkt illegal verksamhet.
- Ta fram flerårig handlingsplan för tillsynsarbetet med förorenade områden, identifiera ansvariga för förorenade områden och förelägga om markundersökningar och slutligen efterbehandling.
- Minska klimatpåverkan genom tillsyn av energihushållning och användning av förnybara energikällor.
- Utveckla arbetet och kunskapen kring PFAS-föroreningar i mark och vatten och fortsätta arbetet med källspårning av PFAS.
- Bidra i kommunens övergripande arbete med att ta fram lokala åtgärdsprogram för vatten.
- Delta i miljösamverkan i Uppsala län inom miljöskydd.
- Svara på inkommande bygglovsremisser och planremisser.
- Leverera tillsyn till de verksamheter som inte har fått den planerade tillsynen 2021 pga. pandemin (tillsynsskuld).

Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken

I nämndens verksamhetsplan finns tillsyn inom alla fokusområden i den nationella strategin. Den nationella tillsynsstrategin anger flera tillsynsområden och fokusområden som berör miljöskydd. De tillsynsområden som är aktuella för miljöskydd är förorenad mark, avfall och miljöfarlig verksamhet. De fokusområden som är berörda är bland annat illegal avfallshantering; uppdaterade miljöbalkstillstånd; växtnäringssläckage från jordbruk och hästgårdar; fordonsvättar och fordonsverkstäder; kvalitetssäkrad kontroll utsläpp till vatten; dagvatten; energihushållning; masshantering, tillsyn av riskklass 1 och 2, anmälan om avhjälpandeåtgärd enligt § 28 i FMH.

Hänsyn till den nationella tillsynsstrategin har tagits genom att nämndens behovsutredning inkluderar behovet av bland annat tillsyn på illegal verksamhet och förorenade områden. Nämnden prioriterar även under de kommande tre åren dessa tillsynsområden genom att avsätta resurser till denna tillsyn.

Tillsynsplan 2022

Miljöskydd	Planerad tillsyn 2022
Tillsyn av objekt med årlig avgift (inkl. köldmedia och tillsynsskuld)	3 375 timmar
Tillsyn med timavgift inkl. uppföljande tillsyn	875 timmar
Tillsyn med kommunbidrag (tillsynsprojekt)	1 490 timmar
Klagomål (kommunbidrag och avgift)	400 timmar
Inkommande ansökningar och anmälningar (timavgift)	780 timmar
Förvaltningsgemensamma utvecklingsprojekt (kommunbidrag)	640 timmar
Myndighetsservice, remisser och övrigt myndighetsarbete (kommunbidrag) exklusive obefogade klagomål 290 timmar	3 040 timmar
Totalt	10 605 timmar
<i>Planerade årsarbetare</i>	<i>11,8 årsarbetskrafter</i>

Hälsoskydd

Nämnden utövar tillsyn enligt miljöbalken och strålskyddslagen till skydd för människors hälsa. Tillsynen syftar till att förhindra att människor blir besvärade eller sjuka av inomhusmiljön eller bristfällig hygien. Tillsynen är riskbaserad och fokuserar på vardagsmiljön för känsliga grupper, som barn, unga och äldre samt verksamheter med ökad risk på grund av till exempel stickande eller skärande inslag. Det innebär bland annat tillsyn av förskolor, skolor, vårdlokaler, bassängbad och tatuerare.

Fokus i tillsynen 2022 är att

- Leverera tillsyn till de verksamheter som ska ha tillsyn 2022 enligt behovsutredningen.
- Leverera tillsyn till de verksamheter som inte har fått den planerade tillsynen 2021 på grund av pandemin (tillsynsskuld).
- Fortsätta och utveckla samarbetet med de aktörer som är viktiga för inomhusmiljön i skolor, fritidshem, förskolor och vårdboenden.
- Bidra i arbetet med luftkvalitet.
- Samverka med andra myndigheter kring tillsyn av misstänkt illegal verksamhet och genomföra egen tillsyn på hygieniska verksamheter för att upptäcka misstänkt illegal verksamhet.
- Delta i miljösamverkan i Uppsala län inom hälsoskyddstillsyn.
- Fortsätta en förstärkt tillsyn av radon i flerbostadshus.

Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken

Den nationella tillsynsstrategin anger fyra fokusområden för tillsynsområdet hälsoskydd. De utpekade fokusområden är inomhusmiljö i bostäder, likvärdig tillsyn av yrkesmässigt hygienisk verksamhet, bassängbad samt inomhusmiljö och egenkontroll i förskola och skola med extra fokus på städning i tillsynen som genomförs 2022-2024.

Tillsynsplanering har tagit hänsyn till dessa fokusområden och med målet att uppfylla de angivna effektmålen genom att tillsyn på utpekade områden t.ex. skolor, förskolor, bassängbad och hygieniska verksamheter bedrivs.

Tillsynsplan 2022

Hälsoskydd	Planerad tillsyn 2022
Tillsyn av objekt med årlig avgift)	3 325 timmar
Tillsyn av objekt med timavgift (förebyggande & uppföljande), Varav 950 h radon	1 600 timmar
Tillsyn med kommunbidrag (tillsynsprojekt)	720 timmar
Klagomål (varav 200 h befogade och 600 h obefogade)	250 ärenden 800 timmar
Inkommande ansökningar och anmälningar (timavgift)	235 ärenden 625 timmar
Förvaltningsgemensamma utvecklingsprojekt (kommunbidrag)	615 timmar
Myndighetsservice, remisser och övrigt myndighetsarbete. Ej klagomål	2 230 timmar
Totalt	9 910 timmar
<i>Planerade årsarbetare</i>	<i>11 årsarbetskrafter</i>

Enskilt vatten och avlopp samt områdesskydd

Nämnden utför tillsyn enligt miljöbalken över små avloppsanläggningar upp till 200 personekvivalenter (pe). Detta är ett led i att minska övergödning och uppnå god ekologisk status i sjöar och vattendrag men också för att förbättra kommunens dricksvattenkvalitet.

Enskilda vattentäkter omfattas inte av tillstånds- eller anmälningsplikt och vattenkvaliteten är den enskilde fastighetsägarens ansvar. Nämnden agerar då det är tydligt att en vattentäkt har förorenats av avloppsvatten och kan även ge råd i dricksvattenfrågor.

Nämnden har också tillsynsansvaret av skyddade områden som inom strandskydd och kommunala naturreservat. Tillsynen av strandskydd syftar till att trygga allmänhetens tillgänglighet till stränder och att bevara goda livsvillkor för djur och växter. Tillsynen av naturreservaten syftar till att kontrollera att reservatsföreskrifter följs.

Nämnden har också en viktig roll som remissinstans för bygglov på landsbygden och byggande inom detaljplan.

Övergripande prioriteringar 2022 är att

- utöva tillsyn av enskilda avlopp med tillstånd före miljöbalken (1999) enligt den plan som fastställdes i nämnden 2019
- utöva tillsyn av minireningsverk 5-25 pe delvis finansierade med LOVA-bidrag samt tillsyn av reningsverk 25-200 pe
- utöva tillsyn av strandskydd vid sjön Trehörningen
- handlägga inkommande avloppsärenden med kortare väntetider för sökande än vid utgången av 2022
- samordna åtgärder för enskild VA-försörjning i linje med riktlinjer för VA-planering
- handlägga bygglovsremisser och planremisser
- handlägga inkommande ansökningar inom områdesskydd
- ta fram interna rutiner för ansökningar om enskilt avlopp inom vissa områden kopplat till VA-planen.

Små avlopp är ett av fokusområdena i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken. Effektmålet är att tillsynen leder till att de små avloppsanläggningarna har liten påverkan på hälsa och miljö. Ett sätt att nå det är att tillsynen av små avloppsanläggningar blir bättre anpassad till avloppsanläggningens geografiska placering och tekniska lösning. HaV kommer att stödja och samordna kommunerna i ytterligare arbete med denna riskklassning som behöver göras. Den tillsyn som bedrivs idag bygger ungefär på samma princip, så någon ytterligare ändring i tillsynen är just nu inte aktuell.

Tillsynsplan 2022

Enskilt vatten och avlopp samt områdesskydd	Planerad tillsyn 2022
Tillsyn av avlopp med årlig avgift (reningsverk 25-200 pe)	55 timmar
Tillsynsprojekt med timavgift	1 340 timmar
Tillsynsprojekt med kommunbidrag	1 760 timmar
Inkommande ärenden med timavgift	4 260 timmar
Förvaltningsgemensamma utvecklingsprojekt (kommunbidrag)	690
Myndighetsservice, remisser och övrigt myndighetsarbete.	2 950 timmar
Totalt	11 055 timmar
<i>Planerade årsarbetskrafter</i>	<i>12,5 årsarbetskrafter</i>

Bilaga 4 Årsplan för livsmedelskontrollen 2022

Livsmedelskontroll

Avdelningen för livsmedelskontroll ska genom regelbundna kontroller säkerställa att Uppsalas livsmedelsföretag uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen. Syftet är att konsumenten ska få säkra och korrekt märkta livsmedel. Kontrollen ska vara professionell, verkningsfull och ändamålsenlig för konsumenternas och företagens bästa. En bra kontroll bidrar till att konsumenterna får säkra livsmedel som de kan lita på, att företagen har tilltro till kontrollen och upplever den som meningsfull och att samverkan med andra berörda kontrollmyndigheter är god.

Fokus i kontrollen 2022

- Att planen för planerad kontroll genomförs.
- Utföra kontroll av de operativa mål¹ som berör Uppsala
- Utredda/upptäcka livsmedelsfusk
- Genomföra provtagningsplanen tillsammans med Mitt miljösamverkan
- Genomföra provtagning gällande förekomst av antibiotikaresistenta bakterier i kött från fjäderfä
- Information och rådgivning till livsmedelsföretag
- Delta i nationella arbetsgrupper inom kosttillskott och dricksvatten
- Utveckla dricksvattenkontrollen
- Utveckla livsmedelskontrollen så att den blir mer verkningsfull
- Att handlägga RASFF², klagomål och misstänkta matförgiftningar
- Information och aktiv rådgivning till livsmedelsföretag som får tillsyn under sitt första verksamhetsår
- Prioritering av kontroll i skola/förskola

Nationell strategi för kontroll enligt livsmedelslagstiftningen

De gemensamma målen för den offentliga kontrollen inom livsmedelskedjan finns i Nationell plan för kontrollen i livsmedelskedjan (NKP). Det finns fyra övergripande mål och till varje övergripande mål finns en önskad effekt.

Livsmedelsverket har fastställt 21 operativa mål för livsmedelskontrollen 2020-2022 som bryter ner och konkretiserar de övergripande målen inom områdena.

- Säkert dricksvatten
- Mikrobiologiska risker
- Kemiska risker
- Säkerställa information i livsmedelskedjan

---

¹ Operativa målen är en del av den nationella kontrollplanen för Sverige

² RASFF är EU:s system för snabb varning om livsmedel som utgör eller kan antas utgöra en risk för människors hälsa

Kontroll 2022

I Uppsala kommun finns ca 1870 livsmedelsanläggningar. Under 2022 planeras resurserna att fördelas enligt nedanstående.

Livsmedel	Mål för 2022
Planerade kontrollbesök (varav 110 besök i tillsynsskuld från 2022)	1 520
Kontrollbesök på nya anläggningar	200
Uppföljande kontrollbesök	200
Inkommande registreringar	250
Avregistreringar	200
Matförgiftningsärenden	250
RASFF och produktåterkallelser	60
Övriga klagomålsärenden	100
Kontrollbesök med anledning av klagomål	35
<i>Planerade årsarbetare</i>	<i>13,3 årsarbetskrafter</i>

Bilaga 5 Tillsynsplan enligt alkohollagen

Alkohollagen är en skyddslagstiftning som syftar till att begränsa alkoholens skadeverkningar. En viktig del i detta är den yttre tillsyn som genomförs av miljöförvaltningen. Tillsynen syftar till att kontrollera att alkohollagens regelverk följs.

Yttre tillsyn på serveringsställen med serveringstillstånd

Vid tillsynen på serveringsställen med serveringstillstånd kontrolleras framför allt att varje serveringsställe arbetar aktivt med att hålla god ordning och nykterhet i lokalen. Med detta menas bland annat att det ska finnas en fungerande ålderskontroll, att alkoholdryck ska serveras återhållsamt och att märkbart berusade gäster ska avvisas från serveringsstället. Tillsynsbesöken ger kommunen möjlighet att upptäcka och påtala missförhållanden i dialog med verksamhetsutövaren. Besöken bedöms utöver detta ha en preventiv effekt på alkoholservingen.

Besöken ska i möjligaste mån ske när mest alkohol serveras och när antalet gäster förväntas vara högst. Detta innebär att en stor del av besöken sker under sen kvälls- eller nattetid.

Behovet av tillsyn för varje serveringsställe bestäms enligt riktlinjer som fastslogs 2008. Dessa riktlinjer tar hänsyn till bland annat serveringsställets serveringstid och inriktning och placerar varje serveringsställe i en tillsynsklass. Serveringsställen med sena serveringstider, där en stor andel gäster förväntas dricka alkohol i berusningssyfte, placeras i en tillsynsklass med fler tillsynsbesök per år enligt nedanstående tabell.

Tillsynsklass	Exempel på serveringsställen	Antal tillsynsbesök
1	Nöjeskrogar	4 gånger per år
2	Pubar	2 gånger per år
3	Matrestauranger med sena serveringstider	1 gång per år
4	Matrestauranger	1 gång vart annat år
5	Slutna sällskap ³	Vid behov

Samtliga placeringar i tillsynsklass revideras inför varje nytt kalenderår. Placeringen är dock inte statisk utan revideras även löpande under året om ett serveringsställe till exempel byter inriktning eller öppettider eller om det av annan anledning bedöms finnas ett ökat eller minskat tillsynsbehov. Uppföljning av att serveringsställen får minst det antal besök som anges följs upp löpande under året.

Detta ger ett tillsynsbehov kring cirka 250 besök på helåret.

³ Tillstånd för slutet sällskap gäller för antingen festvåningar eller föreningslokaler. Tillsyn vid sådana serveringsställen är ofta svåra att planera eftersom de inte har regelbunden verksamhet. När de nyttjas är de inte öppna för allmänheten och annonsering/marknadsföring sker endast till den slutna kretsen.

Tillsyn av folkölsförsäljning

Vad gäller tillsyn av folkölsförsäljning ska enligt plan varje försäljare få besök vartannat år. Totalt finns 106 registrerade försäljare i Uppsala kommun vilket innebär cirka 53 besök per år. De flesta som säljer folköl säljer också tobak och i normalfallet samordnas dessa besök.

Yttre tillsyn – en del i helheten

En tillsynsplan enligt alkohollagen behandlar främst den yttre tillsynen. Dock utgör yttre tillsynen endast 10 procent av tillståndsenhetens arbetstid. Av det samlade tillsynsarbetet är den yttre tillsynen ett komplement till förebyggande tillsynsarbete och inre tillsyn. Till förebyggande tillsyn räknas information, rådgivning och utbildning. Exempelvis anordnar miljöförvaltningen årligen utbildningar i Ansvarsfull alkoholservice. Hit räknas även samverkande möten med polis och andra aktörer. Inre tillsyn är kontroll och uppföljning av tillståndshavares personliga och ekonomiska förhållanden. Det sker bland annat genom remisser till Polisen och Skatteverket samt löpande bevakning med kreditupplysningstjänster. Varje krögare med stadigvarande tillstånd granskas i den inre tillsynen årligen.

Tillståndsenhetens resurser

Tillståndsenheten har 3,9 årsarbetskrafter som arbetar med tillsyn och tillståndsgivning enligt alkohollagen. Resurserna bedöms vara tillräckliga för att uppnå den planerade tillsynen. Utöver detta beräknas cirka 0,2 årsarbetskrafter för tillsyn och andra åtgärder kopplad till folkölsförsäljning.

Bilaga 6 Hållbarhetsperspektiven och de nationella miljö kvalitetsmålen

Hållbarhetsperspektiven

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bidrar genom tillsyn, kontroller och förrättningar till de tre hållbarhetsperspektiven; social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Ekologisk hållbarhet

Fyra av förvaltningens verksamhetsområden arbetar utifrån miljöbalken och bidrar tydligt till ekologisk hållbarhet.

Miljöskydd omfattar tillsyn av miljöfarliga verksamheter och bidrar till att minska utsläpp av miljöfarliga ämnen. Tillståndsprovning och tillsyn av vatten och avlopp (VA) bidrar till minskad övergödning och skydd av grund- och dricksvattnet. Områdesskydd (OS) omfattar tillsyn av strandskydd och naturreservat och bidrar till att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten samt att trygga allas tillgång till stränder och andra naturområden. Samhällsbyggnad och miljöövervakning (SHB) bidrar till en hållbar stadsplanering och landsbygdsutveckling och övervakar luftkvaliteten i kommunen.

Social hållbarhet

Social hållbarhet omfattar mänskliga rättigheter med exempelvis förvaltningens ansvar som arbetsgivare och vårt ansvar att som kommunal myndighet säkerställa demokratiska värden. En särskild aspekt av mänskliga rättigheter är barns rättigheter eftersom barn är extra skyddsvärda.

Arbetsgivaransvaret bidrar till att ge medarbetarna möjlighet att utvecklas i arbetet och skapa balans mellan arbete och fritid. Arbetsvillkor, arbetsmiljö och personsäkerhet är viktiga frågor och vi värderar jämställdhet, mångfald och fackliga rättigheter.

Förvaltningens myndighetsutövning säkerställer demokratiska värden så som rättssäkerhet och likhet inför lagen. Myndighetsservicen bidrar till att uppfylla nämndens serviceskyldighet och upprätthålla offentlighetsprincipen genom tillgång till allmänna handlingar och att ge råd och service till medborgarna.

Alla förvaltningens verksamhetsområden utom den kommunala lantmäterimyndigheten bidrar till att säkra människors hälsa. Miljöskydd bidrar till att minska utsläpp av miljöfarliga ämnen. Hälsoskydd bidrar till en hälsosam miljö och hälsa för barn, unga och äldre genom tillsyn av förskolor, skolor och äldreboenden. Områdesskydd upprätthåller allemansrätten och tryggar tillgång till stränder och andra naturområden. Samhällsbyggnad och miljöövervakning bidrar till en hållbar stadsplanering och landsbygdsutveckling och övervakar luftkvaliteten i kommunen. Livsmedelskontrollen bidrar till att alla ska ha tillgång till rent dricksvatten och säkra livsmedel. VA (Enskilt vatten och avlopp) skyddar grund- och dricksvatten. Tillståndsprovning och tillsyn av alkohol, tobak, receptfria läkemedel och e-cigarett bidrar bland annat till en ansvarsfull alkoholserving.

Av förvaltningens avdelningar bidrar speciellt Hälsoskydd till barns rättigheter genom tillsyn för att säkerställa att barn i förskolor, skolor och fritidshem har en hälsosam inomhusmiljö. Livsmedelskontroll och VA bidrar till att barn ska ha tillgång till rent dricksvatten och säkra livsmedel. Tillståndsenheten skyddar barn och unga från att komma i kontakt med alkohol och tobak. Genom Samhällsbyggnad och miljöövervakning bidrar förvaltningen till hållbar stadsplanering och bevakar då bland annat storlek på planerade förskolegårdar.

Ekonomisk hållbarhet

Alla förvaltningens avdelningar kan bidra till näringslivsutveckling och hjälpa verksamhetsutövare och privatpersoner att ta ansvar för sin hållbarhetspåverkan. Här har vi valt en snävare definition av ekonomisk hållbarhet och då är det enbart den kommunala lantmäterimyndigheten som tydligt bidrar till ekonomisk hållbarhet.

Lantmäterimyndigheten bidrar till ett hållbart samhällsbyggande och ekonomisk utveckling genom att skapa förutsättningar för att bebygga och utveckla fastigheter och samhällets infrastruktur, köpa, äga och sälja fastigheter samt söka, hitta och använda geografisk information och fastighetsinformation.

I tabellen nedan anges vilket område som bidrar till vilket hållbarhetsperspektiv.

	Ekologisk hållbarhet	Social hållbarhet			Ekonomisk hållbarhet
	<i>Miljö- och klimatfrågor</i>	<i>Mänskliga rättigheter</i>	<i>Barns rättigheter</i>	<i>Människors hälsa</i>	<i>Hållbar ekonomi</i>
Miljöskydd	X	(X)		X	
VA	X	(X)	X	X	
OS	X	(X)		X	
SHB	X	(X)	X	X	
Hälsoskydd		(X)	X	X	
Tillstånd		(X)	X	X	
Livsmedel		(X)	X	X	
Lantmäteri		X			X
Myndighet		X			
Arbetsgivare		X	X	X	

Nationella miljö kvalitetsmål

I Sverige och Uppsala är miljö- och klimatfrågorna fortsatt centrala för en hållbar utveckling. De 16 nationella miljö kvalitetsmålen utgör här en viktig utgångspunkt och Uppsala ska bidra till att de uppnås. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en viktig roll i det arbetet och bidrar till måluppfyllelsen genom tillsyn, kontroll och förrättningar. Nämnden har därför satt upp en riktlinje att de nationella miljö kvalitetsmålen, i alla delar där det är möjligt, ska vara styrande för nämndens prioriteringar, bedömningar och remissvar.

I tabellen nedan anges vilken typ av tillsyn som bidrar till vilket miljö kvalitetsmål.

Nationella miljö kvalitetsmål	Miljöskyddstillsyn	Tillsyn VA och områdesskydd	Hälsoskyddstillsyn
1. Begränsad klimatpåverkan	X		X
2. Frisk luft	X		X
3. Giftfri miljö	X	X	X
4. Säker strålmiljö	X		X
5. Ingen övergödning	X	X	
6. God bebyggd miljö		X	X
7. Skyddande ozonskikt	X		
8. Grundvatten av god kvalitet	X	X	
9. Levande sjöar och vattendrag	X	X	
10. Bara naturlig försurning	X		
11. Myllrande våtmarker		X	
12. Levande skogar		X	
13. Ett rikt odlingslandskap	X	X	
14. Ett rikt växt- och djurliv		X	
15. Storslagen fjällmiljö			
16. Hav i balans samt levande kust och skärgård			